

Epistemologická východiska předškolního vzdělávání – 1. semestr, ZS (MŠ)

Cíl: poznávat svět dítěte, hlavně se zaměřit na kognitivní vývoj a s ním související oblasti a aktivity

Seminární úkoly

1. Pozorování dětské hry, nejraději námětové (příp. konstruktivní) a jeho záznam a analýza podle těchto indikátorů:

- Manipulace s hračkou (předmětná činnost) -
- Hraní rolí
- Komunikace – s dětmi, - s učitelkou (obsah a forma)

Pořídít písemný záznam, opatřit ho komentářem:

- charakteristika dítěte a prostředí, kde hra probíhá;
- Analýza průběhu a obsahu hry, vyhodnocení. Argumentaci opřít o vývojovou teorii.

Pozorovat je možno jednotlivce i skupinu.

2. Vedení rozhovoru s dítětem na zvolené téma, se zaměřením na zjišťování dětských prekonceptí (co o té věci-problematice ví, jaké má představy apod. Témata: např. les, škola, ...)

Rozhovor zaznamenat a okomentovat.

3. Dílčí drobné sondy typu:

- Jak se dítě orientuje v čase (včera- dnes – zítra; ráno – poledne – večer, ... hodiny,..)
- Jak se dítě orientuje v prostoru (nahore- dole; nad – pod,..)
- Jak se u dítěte projevuje úroveň jeho mravního usuzování : příběhy s morálním obsahem:

Příběhy zjišťující úroveň morálního usuzování - skrze pravidla (vhodné pro předškoláky) – podle J. Piageta (Vacek 2008, s. 11 a dále) – zvolte si podle podmínek, příp. všechny (téma k rozhovoru):

1. Dítě způsobí škodu:

A. Honzík si hrál ve svém pokoji a maminka ho zavolala k obědu.

Když vběhl do jídelny, prudce otevřel dveře a za nimi stál stolek s podnosem plných hrníčků na čaj; podnos spadl a všechny hrnky se rozbily.

B. Adámek byl sám doma a dostal chuť na cukroví, o kterém věděl,

že ho maminka má uloženo ve spíži na polici. Vylezl na židli a jak se natahoval na sklenici s bonbóny, zavadil o hrníček. Ten spadl a rozbil se.

2. Lež:

A. Pepík šel po ulici a potkal velkého psa, kterého se velmi polekal.

Když přišel domů, řekl mamince, že viděl psa velkého jako kráva.

B. Milánek přišel ze školky a řekl mamince, že ho paní učitelka dnes

pochválila, jak se hezky choval. Nebyla to ale pravda, paní učitelka ho ani nechválila, ale ani mu nic nevytýkala. Maminka ale měla radost a dala mu za odměnu čokoládu.

NEBO:

A. Mirek moc neuměl kreslit, ale moc to chtěl umět. Jednou objevil výkres, který kreslil jiný kluk, a řekl: „To jsem nakreslil já!“

B. Hanka si hrála s nůžkami, když u toho maminka nebyla, a pak je ztratila. Když maminka přišla, řekla jí, že s nůžkami nic nedělala a ani je neviděla.

3. Krádež:

A. Natálčin tatínek měl v kleci ptáka. Myslela si, že ptáček je v kleci velmi nešťastný a chtěla, aby ho tatínek pustil. Jednou, když nebyl doma, nechala ptáčka uletět a klec schovala na půdu, aby už do ní nemohl žádného ptáčka zavřít.

B. Eliška měla chuť na bonbóny. Když se maminka nedívala, vzala si je a schovala a později je snědla.

Zaznamenat, okomentovat.